

OPINIONS

Nº 101 - Any 2018

Sobretaula amb la Núria

Avui he dinat amb la Núria. És l'única amiga amb la que puc parlar de tot. Ens coneixem des que teníem sis anys i vam estar internes al col·legi de les monges escolàpies a Olesa de Montserrat. Malgrat, de tant en tant, parlem i ens veiem mitjançant la pantalla de l'ordinador, no és el mateix que parlar de costat a costat, sense presses i de manera relaxada.

En acabar de dinar i per seguir la conversa en un lloc que no fos claustrofòbic i sorollós, hem sortit del restaurant buscant una mica d'aire fresc, però, començava a plovisquejar i se'ns ha ocorregut anar al col·legi, saludar l'única monja que queda de la nostra època, donar un tom pel pati i les classes on varem aprendre les assignatures que s'impartien llavors i seguir parlant assegudes en un banc de la capella.

Les dues som persones normals, ni massa intel·ligents ni enormement cultes. Ens agrada estar informades, escoltar, dialogar, la sinceritat, transmetre calor humà i fer una abraçada a qui la necessita, però, malgrat sembli un contrasentit, som molt individualistes.

La Núria ha estat molt parladora i cada argument que tocàvem em deia: <<Merceditas hauries d'escriure sobre aquest tema... sobre aquest també..., els teus escrits són molt entenedors, fàcils de llegir i obren els ulls a moltes coses que se'ns havien amagat, capgirat, o que semblava no eren prou interessants.

Sé que un dels motius pels qual has deixat de fer-ho ha estat la salut, però em sembla que, malgrat tens un "ocupa" que s'ha instal·lat a la teva hipòfisi (glàndula posicionada a la base del cervell que s'encarrega de la vista, l'oïda, la parla i el moviment, entre altres funcions vitals), hauries d'oblidar-te d'ell i reprendre aquest hàbit. Si no vols fer-ho amb tanta assiduïtat, fes-ho esporàdicament, encara que només sigui per fer treballar les teves neurones i les de qui et llegeixi.>>

Escoltant la Núria no em calen "padrines". Mai diu res que pugui molestar. És una persona prudent, d'aquelles que ja no en queden i una amiga excel·lent carregada de bondat. També és una creient ferma (amb això no coincidim), però, pensar diferent, no origina imposicions de cap mena. Ni ella em vol "convertir", ni a mi se m'ha acudit mai fer canviar la seva manera de pensar.

Hem conversat sobre records de col·legi; companyes que ja no hi són i altres que viuen amb una gran degeneració mental o física; del primer xicot que tenia els ulls d'un color indefinit i a totes ens tenia el cor robat; de les monges; de la missa diària a les 7 del matí, els rosaris de cada tarda, tridus, novenes, mesos de Maria, del Sagrat Cor, exercicis espirituals... i del quadre d'honor en el qual sempre hi havia la seva foto i jo no vaig merèixer mai aquesta distinció, doncs s'havia de seguir al peu de la lletra el que deien les monges de manera inquisitorial, i, l'obediència imposada no era precisament la meva virtut.

A banda de recordar l'època de col·legiales, hem parlat una mica de tot. De política, de la corrupció que impera arreu; d'homosexualitat; dels abusos comesos cap a menors i joves per uns quants pares, professors i membres de l'església catòlica (religiosos, preveres, bisbes etc.) Actes que, fins fa poc, s'havien encobert, suposadament, per por a les represàlies i les conseqüències imprevisibles que podia portar un l'escàndol de tal magnitud.

La Núria com a gran catòlica estava indignada i afligida. Ha comentat que si afegim a tota aquesta podridura els sermons llargs i feixucs que es fan durant la missa, que originen ganes que la celebració s'acabi quan més aviat millor; que per part d'alguns capellans existeix una gran diferència entre el que prediquen i el que practiquen; la falta d'estímuls dirigits als fidels perquè perseverin en la seva fe i la mandra dels que es diuen creients per assistir a litúrgies qualificades com a precepte; no és d'estranyar que les esglésies es vagin buidant i només s'hi vagi en dies molt assenyalats o per algun motiu social.

També hem parlat de la gran quantitat d'errors que es cometen durant la vida.

Més d'una vegada se'ns havia dit <<si segueixes aquest camí no t'equivocaràs>>, però, l'experiència dels demés no ens era vàlida. Ens agradava decidir per nosaltres mateixos encara que només fos per l'orgull de demostrar que érem capaços/ces de resoldre els nostres problemes i la nostra vida. Però, com humans que som, plens de dubtes i inseguretats, a vegades l'encertàvem i a vegades no.

És cap al final d'una llarga vida i després de veure els resultats de les nostres decisions quan podem jutjar si vam prendre les correctes. Si va ser així, ens sentim satisfets. En altre cas, ens hem de conformar pensant que vam fer el que creguérem oportú per les circumstàncies del moment; també per ignorància, per supèrbia o perquè vam deixar que el cor o la sexualitat dominés sobre la raó.

En un diàleg tan llarg no podíem deixar de parlar dels fills; de quants sacrificis es fan per ells sense escatimar res i que, malgrat ser bones persones, el poc que es rep a canvi.

No ho hem expressat amb aflicció; només ha servit per constatar que, amb tanta dedicació a la casa i la família, no ens va deixar temps ni oportunitat de fruit de gaires esbarjos. Tampoc ho enyorarem ni llavors ni ara. Per sort, sempre hem sabut gaudir i trobar una gran plenitud en petits detalls.

A part de parlar de coses serioses hem comentat amb humor i una mica de picardia, què faríem si hi hagués una pastilla que ens fes rejuvenir o al menys que aturés el temps en el moment actual, i, hem arribat a la conclusió que, malgrat els anys i algun "si no fos", encara hi ha molt amor en el nostre cor, ganes de fer coses, passar-ho bé, i que... a lo millor... no estaria gens malament fer un cop de timó i canviar el rumb de la nostra vida perquè la mandra i l'apalancament no se'ns acabi engolint.

Amb aquest raonament, hem estar d'acord que compraríem totes les pastilles que hi haguessin al mercat.

Han quedat moltes coses per comentar, però teníem obligacions i hem posat fi a la nostra trobada amb una forta abraçada, desitjant reunir-nos ben aviat.

En arribar a casa satisfeta i contenta per l'estona passada amb la Núria; el primer que se m'ha acudit ha sigut posar música que anés d'acord amb el meu estat d'ànim. He agafat un CD on hi ha música animada pensant que afegiria més alegria al meu cor i ha estat així, en sentir-la, m'he posat a ballar.

Però... l'alegria no ha durat gaire... (la música per a mi té el poder d'alegrar-me o afligir-me), la segona melodia, acompanyada per un cant amorós, ha posat en marxa records que m'han omplert l'estómac de papallones. Ha aconseguit entristir-me, que deixés de ballar i, a voltes, que tanqués l'equip de so.

Envaïda per una barreja d'emocions on ha dominat la melangia (que és mala consellera i acostuma a alterar la percepció de la realitat), per foragitar-la, m'he disposat a escriure un petit resum sobre algun dels temes que hem parlat amb la Núria. Tot plegat, un bagatge adquirit trampejant per aquest món on sembla s'està perdent el senderi.

L'economia i el benestar propi, s'han convertit en el centre de tot. Es viu de manera estressant, correm sense saber on anem empentats per alguna cosa que no sabem ben bé què és, però que ocasiona haver d'anar accelerats sense poder aturar-nos.

Amb aquest panorama, i amb l'esforç que això comporta, en arribar l'hora de descansar, és molt difícil reflexionar si val la pena tant esclavatge que quasi obliga a no poder enriquir l'esperit amb coneixements que no donin un fruit tangible.

¿Han estat les generacions anteriors a l'actual les culpables que així sigui?

No se'ns va educar per pensar de manera autònoma i actuar amb llibertat; tampoc com seguir uns paràmetres ètics (no religiosos) de comprensió i estima; de no violència física o verbal i de respectar les persones i la natura com valors que fan més fàcil i humana la convivència. Els qui volíem afegir a la nostra vida alguna cosa més que no fos matèria, ho vàrem haver d'aprendre sols/les.

Sovint quins han arribat a certa edat, llevat d'algunes excepcions, empren l'excusa que eren altres temps i que, acostumats a passar restriccions, de tot tipus, on les coses "eren", sense més explicacions, va ser prioritari que la nostra descendència no passés les mancances materials que vàrem patir nosaltres. Degut això, va quedar relegat com ensenyar a alimentar l'ànima mitjançant la lectura, la reflexió, la música, la pregària... que no donen un fruit material, però ajuden a discernir, comprendre, i, en molts casos, poder superar molts desencisos que va portant la vida.

Cloenda

Després del que se'm va diagnosticar a començaments d'any i del ensurt corresponent, he tornat a escriure. L'escriptura és per la meva ànima un bàlsam que m'ajuda a passar moments de soledat, és... com enraonar amb un amic imaginari, silenciós i receptiu a qui vaig explicant tot el que penso i sento.

Ja de molt petita, en ser filla única, em vaig inventar un amic amb qui parlar i explicar les meves cuites, sobre tot quan era al llit. Un costum que, hores d'ara, encara no he perdut.

¡¡Quantes vegades a punt d'agafar el son, quan es necessita una mostra de comprensió i amor, ens ve a la ment algú que podria apaivagar aquell moment de solitud!!

Avui però, el meu pensament ha deixat de banda les fantasies emocionals i s'ha encaminat cap una part de la conversa amb la Núria, que han originat una colla de preguntes algunes de les quals us transmet-ho.

¿Què faries si existís la pastilla que hem anomenat?

¿T'agradaria tornar a la infantesa? ¿Escolliries la manera de viure, o tornaries a fer cas de qui va decidir el teu futur, de manera dictatorial, sense tenir en compte que potser t'haguessin agradat altres alternatives? ¿Defugiries responsabilitats familiars i viuries solter/a acontentat el cos de tant en tant? ¿T'agradaria que el teu sexe fos un altre? i, si has "sortit de l'armari", ¿voldries que la societat no et mirés amb recel? ¿Estàs cansat/da de la teva parella i la deixaries o canviaries per una altra? ¿Tindries fills després de les experiències passades? ¿...? ¿...?

Preguntes que poden fer reflexionar però que deso en aquell bagul imaginari per respondre-les, una a una, en un altra moment. Avui és tard, la "musa" m'ha abandonat iestic cansada per escriure més, per tant, me'n vaig a dormir.

Després d'una nit on ha reposat el meu cos i la meva ment, em llevo amb ganes de reprendre l'activitat diària i, tot esmorzant, llegeixo un proverbi hindú que diu: *"La vellesa comença quan els records del passat són més forts que els projectés del futur"*.

Quan has complert molts anys és lògic que els records pesin més que els projectes de futur. Un futur que pot ser curt, molt curt, desconegut, inhòspit... Per això, a certa edat, val la pena viure el dia a dia amb alguna il·lusió, amb ganes de ser feliços i no encaparrar-se ni en el passat ni en el que pot devenir.

Particularment modificaria aquest proverbi per un altre que digués: *"La vellesa comença quan deixes de tenir il·lusions"*. Cosa que, a vegades, no depèn de l'edat biològica, doncs hi ha qui als cinquanta anys se sent vell/a perquè no té cap estímul, i, n'hi ha, que als vuitanta, encara se sent motivat/da per un munt de petiteses, que li donen satisfacció.

Finalitzo aquestes Opinions deixant reflexions al "tinter" per una altra ocasió i, m'acomiedo, amb ganes d'anar escrivint amb certa periodicitat si a "l'ocupa", no li agafen ganes d'engrandir-se, amb funestes conseqüències.

Maria Mercè Usón